

Betreft: Emma

Dossier: H1772N Emma

Datum: 10-01-2013

Auteur: Niko Hoogstad, Joram Lehmann, Bart Vermeer, Martijn Vermeer

(foto's in rood)

Algemeen

Type: Paviljoen-kraak
Eigenaar: Daan Kayser
Stromboliweg 4
1045 AP Amsterdam

Datum schouw: 18-12-2012
Aanwezig: Niko Hoogstad, Joram Lehmann, Bart Vermeer, Martijn Vermeer, Eigenaar met Vader

Gegevens over het schip

Bouwjaar: 1883
Werf: Onbekend
Plaats: Ouderkerk a/d IJssel
Meetbrief: A22819N
Hasyco
Woonark
Afmetingen: 21,70m x 3,80m Holte: 0,95m
Tonnage: 10,939 ton

Oude Meetbrieven

A14579N 1951 Rebecca
A11957N 1943 Rebecca
's-Gravenhage 1772N 1913 Emma

Kadasternummer: 7049 B Amst 1972

Romp

De Emma is voor haar breedte opvallend lang hetgeen een aanwijzing geeft dat zij verlengd is. <DSC1067>

Het betreft een schip met de volgende indeling: Voordek met mastkoker, luikhoofd, tussendek en paviljoendek.

Het geklonken vlak is nog geheel aanwezig en voor een kwart gedubbeld.

De scheepsromp heeft tot het berghout geen andere veranderingen ondergaan dan het motoriseren en de verlenging.

Het berghout toont als bijzonderheid dat het in het achterschip ca 10cm dik is, uitgevoerd in staal en voorzien van een platronde <DSC_1074><DSC1197> terwijl het voorschip vanaf de zwaardophanging naar voren voorzien is van een bergplaat met daarop een zwaar plathalfronde.<DSC_1059> Aan bakboord is te zien dat deze bergplaat vanaf de bolders naar buiten uitloopt in wat waarschijnlijk een dik berghout is geweest dat bevestigd was onder een hoeklijn en met bouten door de huidplaat.<IMG_5930>

Voorschip

Van de voorsteven is het markante “gebroken” neusje daadwerkelijk afgebroken. Deze is nog wel bij het schip aanwezig en voorzien van sluitingen en gesmede haak.<IMG_5901><IMG_5900> Aan bakboord is de van platronde gesmede verhaalkam nog intact en aanwezig. Aan stuurboord is deze beschadigd.<IMG_5881> <IMG_5899>

Braadspil

De plaats van de ontbrekende braadspilwangen is zowel op dek als aan het boeisel terug te vinden.<DSC_1179> Foto's uit 1986 tonen de originele wangen op hun plek (scheepstypologiën). De ankerketting doorvoer aan bakboord vlak achter de braadspil is nog aanwezig.<IMG_5877> Op de plaats van de braadspil staat nu een vioollier.<IMG_5859>

Voordek

Het dek bestaat uit lange ruitenplaat (140x25mm) met in het midden een gladde plaat.<overzicht foto voordek> De dekdelen zijn met stuikplaten onderling verbonden. Van de vooronderingang staat het originele hoeklijn nog op het dek. Opmerkelijk is dat het gat in het dek eenderde kleiner is dan de omlijsting.<foto vooronderingang boven en onder>

Boeisel

Het boeisel is overwegend origineel en compleet. De kenmerkende geknikte boeiselplaat tussen voorsteven en voorbolders is overlappend geklonken op de eerste huidgang.<DSC_1182> Deze constructie is oorspronkelijk en zeer goed af te lezen. Aan weerszijden van de steven zijn de twee originele kluisbaarden nog aanwezig. Ze bestaan uit 4 rondgesmede ringen van halfronde die tweezijdig aan het boeisel zijn vastgeklonken.<DSC_1107><DSC1186> Aan de achterzijde is het boeisel schuin naar buiten vallend uitgevoerd.<DSC_1065><IMG_2599>

Potdeksel

Voor het potdeksel geldt dat het voor dit type schip kenmerkend is. Het hoeklijn is aan de binnenkant van het boeisel geklonken. Daarop geklonken bevindt zich een platronde.<DSC_1167> De maten van het hoeklijn zijn 40x40x5 en het platronde is 40x13. Bij de verlenging is hoeklijn 45x45x5 en platronde 45x13 gebruikt.

Zetborden

De steunen voor de zetborden bestaan uit rondgesmede strip die met twee klinknagels zijn bevestigd aan het boeisel. Recht daarboven bevinden zich gaten in het potdeksel. De zetborden zelf ontbreken. <DSC_1167>

Mastkoker

Dominant aanwezig op het voordek is de fraai uitgevoerde mastkoker. Het is zeer aannemelijk dat dit de originele mastkoker is. De koker is bovendeaks samengesteld uit twee op elkaar geklonken platen.<IMG_5854> Hieraan is apart een hoge strijk geklonken. De holletjes voor de lage strijk zijn naar beneden toe uitgesneden, mogelijk ten behoeve van het latere gebruik van bokkepoten.<IMG_5856> Opmerkelijk zijn de met plaatjes dichtgeklonken vierkante gaten in het dek aan weerszijde van de mastkoker. Aan stuurboord is het gaatje met de stuikplaat mee dichtgeklonken. Dit duidt op een vroege wijziging.<IMG_5911><IMG_5907> Onderdeks is de koker voorzien van een sleuf met gaten waar hoogst waarschijnlijk een schijf heeft gezeten die onderdeel was van de strijkinstallatie.<DSC_1234> Dit was niet ongebruikelijk bij kraken. Achter de mastkoker zou er dan een lier hebben gestaan met draad of ketting door het dek naar beneden. Achter de mastkoker is onder het voorschild nog net een randje te zien van wat de doorvoer van de strijkketting of draad geweest kan zijn.<IMG_5905> De uitwip is geheel geklonken aanwezig.<overzicht foto mastkoker met uitwip> Aan de nummering van de achterste dekbalken en de afwijkende vorm van de voorste twee balken is te zien dat er in het verleden wellicht een verlenging van het gat heeft plaatsgevonden.

Bolders

Ter hoogte van de huidige gelaste bolders zijn op het boeisel de afdrukken zichtbaar van de oorspronkelijke gietijzeren (klauw-) bolders. Het boeisel is ter plaatse van de voorbolders (oorspronkelijk) dubbel uitgevoerd. Wellicht ter versteviging. <IMG_5919><IMG_5916> Direct achter de voorbolders bevinden zich twee gesmede oogjes boven elkaar waarvan wij niet weten waarvoor ze gediend kunnen hebben. Misschien lichtbaksteunen.<DSC_1118> Achter bevindt zich per kant één bolderafdruk met dichtgeklonken bevestigingsgaten<IMG_5938>

Overloop

Tegen het boeisel zijn de bevestigingen van de overloop nog aanwezig.<DSC_1104> Vlak achter deze ogen zijn op het dek duidelijk afdrukken te zien. De klinkgaten zijn dichtgeklonken. Onduidelijk is waar deze afdrukken van zijn geweest.<DSC_1168> Mogelijk verwijderde boeiselsteunen.

Puttingen

Aan bakboord zijn nog 2 wantputtingen aanwezig waarvan de voorste van recenter datum lijkt.<IMG_5909> Aan stuurboord ontbreekt de achterste wantputting, de voorste is van het vermoedelijk ouder type.<DSC_1167> Direct achter de puttingen zijn aan weerszijde twee gaten dichtgeklonken.<DSC_1166> Deze gaten waren de bevestigingen van de originele aanvaringsklampen. Vlak achter de schildpadblokken binnen de beschermbeugel bevinden zich de bakstagputtingen.<IMG_5885>

Zwaardophanging

De huidige zwaardophanging bestaat uit een oogje in het bestekhoeklijk van de den met daaraan bevestigd een gesmede duim. Daaraan hangt de zwaardbout. Aan de slijtage aan het dek is goed te zien dat deze ophanging al lange tijd in gebruik is. <DSC_1099>

Voor de gelaste aanvaringsklampen bevinden zich half dichtgeklonken gaten die hoogst waarschijnlijk de oude doorvoeren waren van de eerste zwaardophanging. Daarvoor bevinden zich dichtgeklonken gaten die de bevestigingen voor de aanvaringsklampen geweest moeten zijn.

<IMG_5933><IMG5935>

Zwaarden

De zwaarden zijn van staal en geklonken geconstrueerd. Sommigen noemen dit type kanaalzwaarden. Deze zwaarden komen van andere schepen. <DSC_1060>

Schildpadblok

Dit onderdeel is opmerkelijk geconstrueerd. Zij bestaat uit een oog waaraan vermoedelijk een blok heeft gehangen. Ter bescherming is over het geheel een beugel van platronde gebout. Tevens bevindt zich binnen deze beugel een bakstagputting. <IMG_5885>

Gangboord

In het gangboord bevindt zich aan bak- en stuurboord een ten opzichte van het gehele dek afwijkende lange ruitenplaat. <DSC_1196> De afmetingen van de ruit van deze plaat zijn 110 x 20mm (die van de rest van het dek is 140 x 25mm). De plaatlengte van 4,26m komt overeen met de verspringende lengtes van de den, potdeksel, bestekhoeklijn en boeiselplaat. Hieruit concluderen wij dat er een geklonken verlenging heeft plaatsgevonden van ruim 4 meter. Het feit dat deze verbouwing met lange ruitenplaat is uitgevoerd duidt op een vroege verlenging.

Stuurdek

Dit dekje is geheel gelast vervangen. <IMG_5945>

Paviljoen

Het grootste deel van het paviljoendek is oorspronkelijk. Deze is vervaardigd van gladde plaat. Anders dan het voordek zijn de platen overlappend geklonken. <DSC_1064>

De voorste 31cm van dit dek is gelast vervangen. Aan bakboord zijn duidelijk afdrucken te zien van de lopers van het vroegere schuifluik. <DSC_1085> De oorspronkelijke doorgang is dichtgelast.

De gatafmetingen van de oorspronkelijke ingang waren ongeveer 60cm breed en 63cm lang.

De gatmlijsting van de koekoek is naar authentieke afmetingen gelast vervangen. <DSC_1090>

Voor de koekoek is een afdruk zichtbaar van een onbekend onderdeel. Het bestaat uit een dichtgeklonken gat met duidelijke afdruk. <DSC_1214>

Achterop het paviljoendek aan stuurboord bevinden zich de brandmerken. <IMG_5951>

Het gesmede railinkje is gebout bevestigd. Opmerkelijk is dat een sceptertje aan bakboord door het (verwijderde) hoeklijn van het schuifluik loopt. Dit kan er op duiden dat dit railinkje later is toegevoegd. <DSC_1211>

Stuurwerk

Op de roerkoning bevindt zich een gesmede opklapbare helmstok. Dit geheel samen met het raamwerk van het roer is origineel. De platen aan weerszijden van het raamwerk zijn recent vervangen. <DSC_1065>

Op het paviljoendek bevinden zich twee gesmede en vastgeklonken bevestigingen van wat mogelijk een luiwagen ter ondersteuning van de helmstok was <IMG_5888>

Den

De oorspronkelijke den is nog geheel aanwezig. Deze is 48cm hoog. Hier bovenop is zonder aantasting van origineel materiaal een verhoging gelast ten behoeve van stahoogte. Aan de bovenzijde is de afdruk van de voormalige dendubbeling zichtbaar. <DSC_1198> De oorspronkelijke schalkhaken zijn direct boven het bestekhoeklijn geklonken en allen afgesneden. Deze restanten bevinden zich niet in het verlengde gedeelte van de den. Over de gehele lengte van de den bevinden zich recenter geklonken exemplaren die ongeveer 20 cm hoger zitten.

De gesmede zegeloojes zijn vlak onder de nieuwere schalkhaken bevestigd. Zij lijken origineel hoewel ze ook in de verlenging aanwezig zijn. Dit geheel is enigszins raadselachtig omdat het buitengewoon onpraktisch is de zegelroeden lager dan de schalklatten te plaatsen.

De uitsparingen van de losse gebintsteunen zijn nog goed zichtbaar.

Schilden

Het voorschild is 63cm naar voren geplaatst. Dit is geklonken gedaan. <IMG_5904> Nog net onder het verplaatste bestekhoeklijn is een randje te zien dat onderdeel was van de kettingdoorvoer voor de strijkinrichting. Het van origine langere voordek achter de mastkoker bood plaats aan de bijbehorende strijklief. Op het voorschild zijn de schalkhaken ook naar boven verplaatst. In het midden zijn nog net de haken van de scheerbalksteunen te zien. Aan stuurboord is nog een geklonken steun wellicht voor een lichtopstand. <IMG_5861>

Het achterschild is weerszijden geklonken verbreed met ongeveer 5 cm. Dit zou erop kunnen wijzen dat dit schild naar voren verplaatst is. Deze verplaatsing is echter niet met zekerheid vastgesteld. <IMG_5940>

Foto bijschriften:

<DSC1067> Opvallend lang en smal scheepje

<DSC_1074><DSC1197> Zwaar stalen berghout rond het achterschip

<DSC_1059> Bergplaat met plathalfrond op voorschip

<IMG_5930> Overgang naar dik berghout

<IMG_5901><IMG_5900> Gebroken neusje

<IMG_5881> Verhaalkam bakboord

<IMG_5899> Steven met verhaalkammen

<DSC_1179> Braadspilbevestiging aan stuurboord
<IMG_5877> Vermoedelijke kettingdoorvoer
<IMG_5859> Vioollier met kettingdoorvoer
<overzicht foto voordek>
<foto vooronderingang boven en onder>
<DSC_1182> Overlappend boeisel
<DSC_1107><DSC1186> Kluisbaarden aan binnen en buitenzijde van het boeisel
<DSC_1065><IMG_2599> Naar buiten vallend boeisel rond het achterschip
<DSC_1167> Boeisel met potdeksel
<DSC_1167>zetbordsteun
<IMG_5854> Samengestelde mastkoker
<IMG_5856>mastkoker met aangeklonken hoge strijk en aangepaste lage strijk
<IMG_5911><IMG_5907> Dichtgeklonken vierkante gaten aan weerszijde van de mastkoker
<DSC_1234> Koker onderdeks met sleuf voor strijkrol
<IMG_5905> Restanten strijkdraaddoorvoer
<overzicht foto mastkoker met uitwip>
<IMG_5919> dubbelplaat ter plaatse van de oude bolders
<IMG_5916>inkankering en boutgaten waar de klauwbolders zich bevonden
<DSC_1118>vermoedelijke lichtbaksteunen achter de voorbolders
<IMG_5938> dubbelplaat van achterbolder
<DSC_1104>bevestiging van de overloop
<DSC_1168>vermoedelijke afdruk van een verwijderde boeiselsteun
<IMG_5909> bakboord wantputtingen
<DSC_1167> stuurboord putting
<DSC_1166>dichtgeklonken gaten van de aanvaringsklampen
<IMG_5885>bakstagputting en schildpadblok binnen een beschermbeugel
<DSC_1099> Huidige zwaardophanging
<IMG_5933><IMG5935> Dichtgeklonken gaten van de oude zwaardophanging met daarachter versterking voor de aanvaringsklampen van de nieuwe zwaarden
<DSC_1060> Huidige stalen zwaarden
<IMG_5885>schildpadblok met bakstagputting
<DSC_1196> Afwijkende lange ruitenplaat in het gangboord
<IMG_5945> Gelast stuurdekje
<DSC_1064> Paviljoendek
<DSC_1085> Dichtgelaste ingang met afdrukken van de lopers
<DSC_1090> Gelast hoeklijn met koekkoek
<DSC_1214> Onbekend onderdeel voor de koekkoek
<IMG_5951> Brandmerk op het paviljoen
<DSC_1211> Later toegevoegd raillinkje?
<DSC_1065> Stuurwerk met gesmede helmstok
<IMG_5888> Steunen vor een luiwagen
<DSC_1198> Den met latere opbouw
(Bij den verder nog fotos te plaatsen)

Fysieke schouw



<IMG_5904> Geklonken verlenging van de den

<IMG_5861> Voorschild

<IMG_5940> Verbreding van het achterschild

Ontbrekende foto's:

overzicht foto voordek

overzicht foto achterdek

overzicht foto schip (zijaanzicht,vooraanzicht,achteraanzicht)

bestaande foto's uit Scheepstypologieën

foto vooronderingang boven en onder